

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вз.№	053-09-2
Дата	24.02.2020 г.

1138
[Handwritten signature]

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Комисия по образованието и науката

ДОКЛАД
за първо гласуване

Относно: Законопроект за Националния институт по метеорология и хидрология, № 002-01-4, внесен от Министерски съвет на 08.01.2020 г.

На свое редовно заседание, проведено на 19 февруари 2020 г., Комисията по образованието и науката обсъди Законопроект за Националния институт по метеорология и хидрология, № 002-01-4, внесен от Министерски съвет на 08.01.2020 г.

На заседанието присъстваха: г-н Красимир Вълчев – министър на образованието и науката, г-н Петър Николов – заместник-министър; акад. Юлиан Ревалски – председател на Българската академия на науките; проф. Христомир Брънзов – директор на Националния институт по метеорология и хидрология, доц. Лиляна Вълчева – председател на Национален браншов синдикат „Висше образование и наука“ – КНСБ, проф. Диана Петкова – председател на Съюза на учените в България, проф. Юрий Кълвачев – заместник-председател на Хумболтов съюз в България.

Законопроектът беше представен от г-н Петър Николов. Той посочи, че с приемането му ще се създадат по-благоприятни условия за устойчиво развитие на Националния институт по метеорология и хидрология, за повишаване на качеството на хидрометеорологичното обслужване на държавата и на научните изследвания в областите метеорология, хидрология и агрометеорология.

В законопроекта е предвидено Националният институт по метеорология и хидрология да бъде правоприменник на преобразувания Национален институт по метеорология и хидрология съгласно § 1 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2019 г. Със законопроекта не се създава нова административна структура, за чието функциониране да бъдат необходими допълнителни средства. Националният институт по метеорология и хидрология ще продължи да бъде със статут на юридическо лице, чийто ръководител е разпоредител с бюджет по бюджета на Министерството на образованието и науката, но който ще може да съставя, изпълнява и отчита делегиран бюджет.

Метеорологичната, хидрологичната и агрометеорологичната дейност в Република България ще бъде по-ефективна и полезна за държавата и гражданите, ако обществените отношения във връзка с Националния институт по метеорология и хидрология се уредят трайно със закон и така България ще синхронизира практиката си с повечето от държавите в Европа.

Предвидено е Националният институт по метеорология и хидрология да бъде национална автономна научна организация и да осъществява оперативни дейности в областите метеорология, хидрология и агрометеорология.

По законопроекта в Комисията постъпиха 5 становища – от Българската академия на науките, от Съюза на учените в България, от Хумболтовия съюз в България, от Национален браншов синдикат „Висше образование и наука“ – КНСБ и от Аграрен университет-Пловдив. Техни представители присъстваха на заседанието и се включиха в последвалата дискусия.

Академик Ревалски представи становището на Българската академия на науките, като отбеляза, че в проектозакона не са изяснени и решени въпроси относно статута, дейността и взаимодействието на Националния институт по метеорология и хидрология с други научни организации и субекти. Не е обосновано създаването със закон на автономна научна организация към орган на изпълнителната власт. В регистъра на академичните длъжности и научните степени към Националния център за информация и документация са регистрирани само двама учени, което поставя под въпрос научния капацитет на института и възможността му да изпълнява някои от дейностите, определени в законопроекта. Без решение са останали и въпросите, които касаят разделянето на имуществото и обособяването на част от него, която да премине в собственост на Националния институт по метеорология и хидрология.

Директорът на Националния институт по метеорология и хидрология поясни, че научният потенциал на института е високо ценен. В него работят голям брой учени, чиято регистрация в регистъра на академичните длъжности и научните степени към Националния център за информация и документация се е забавила поради технически затруднения. Професор Брънзов отбеляза, че институтът работи по международни проекти, има акредитирани три програми за обучение в образователната и научна степен "доктор" и е осигурен публичен достъп до информация за метеорологични данни.

Становището на Хумболтовия съюз в България бе представено от проф. Юрий Кълвачев. Той посочи, че подкрепят възраженията и бележките от становището на Българската академия на науките, като подчерта че не е обосновано фрагментирането на науката и отделянето на Националния институт по метеорология и хидрология от Българската академия на науките.

Професор Диана Петкова – председател на Съюза на учените в България – също изрази възражения относно придаването на статут на научна организация на Националния институт по метеорология и хидрология.

Доцент Лиляна Вълчева – председател на Национален браншов синдикат „Висше образование и наука“ – КНСБ, изрази подкрепа за Законопроекта за Националния институт по метеорология и хидрология. Тя отбеляза, че по този начин се намира баланс между академичната автономия и възможността за контрол от страна на министъра на образованието и науката, а също така е предложено решение на трудов и социален проблем, свързан с работата на високопланинските метеорологични станции. Неуреден обаче е останал въпросът, свързан със собствеността на имотите, използвани от Националния институт по метеорология и хидрология. В тази връзка тя предложи създаване на работна група към Комисията по образованието и науката, в която да се изяснят възможните решения на въпросите за разпределение на имущество между Българската академия на науките и института.

В дискусиата по законопроекта се включиха народните представители Станислав Станилов, Милена Дамянова и Иво Христов. Те поставиха въпроса кое налага статутът на Националния институт по метеорология и хидрология да бъде уреждан със закон, а не с подзаконов нормативен акт.

Народните представители Станислав Станилов и Иво Христов изказаха възражения за отделянето на Националния институт по метеорология и хидрология, деструктурирането на Българската академия на науките и фрагментирането на науката.

Освен това народният представител Иво Христов отбеляза, че не е ясна оценката за въздействието на законопроекта като комплекс от социални, икономически, финансови, организационни и други аспекти.

Народният представител Милена Дамянова възрази на направеното предложение към Комисията по образованието и науката да бъде създадена работна група по въпросите за собствеността на Националния институт по метеорология и хидрология, като отбеляза, че в Конституцията не е предвидено такова право на Народното събрание.

Министърът на образованието и науката отговори на отправените въпроси и бележки. Той обясни, че мотивите за предлагане на отделен законопроект за Националния институт по метеорология и хидрология са в няколко направления. Отбеляза, че в областта на метеорологията и хидрологията няма специален закон, към който да бъдат предложени разпоредби за статута на Националния институт по метеорология и хидрология. Необходимостта от законова уредба се обосновава и с аргументи, свързани с реализиране в достатъчна степен на симбиозата между научна дейност и хидрометеорологична служба. Освен това по такъв начин е правно допустимо да се установят спецификите в дейността на института, налагащи изключения

от общите устройствени норми за бюджет и администрация. Министърът подчерта, че интересите на българското общество изискват да има национална хидрометеорологична служба, а нейният статут и на научна организация подпомага нейния капацитет.

След приключване на обсъждането и проведено гласуване с резултат „за” - 10 гласа, „против” - 0 гласа и „въздържал се” – 8 гласа, Комисията по образованието и науката предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване Законопроект за Националния институт по метеорология и хидрология, № 002-01-4, внесен от Министерски съвет на 08.01.2020 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА:**

МИЛЕНА ДАМЯНОВА